RIMSKE ŠTEVILKE

ZNAK	I	V	X	L	C	D	M
VREDNOST	1	5	10	50	100	500	1000

DOGOVORI

- Če je v zapisu znak z manjšo vrednostjo na desni strani znaka z večjo vrednostjo, vrednosti znakov seštejemo.

MANJŠI DESNO SEŠTEJEŠ
VI = 5 + 1 = 6

- Če je v zapisu znak z manjšo vrednostjo na levi strani znaka z večjo vrednostjo, manjšo vrednost odštejemo od večje.

MANJŠI LEVO ODŠTEJEŠ
IV = 5 - 1 = 4

V, L, D nikoli ne nastopijo dvakrat.

I, X, C, M lahko nastopijo največ trikrat.

- I lahko stoji samo pred V in X.
- X lahko stoji samo pred L in C.
- C lahko stoji samo pred D in M.

- Pred znakom nikoli ne stojita dva znaka z manjšima vrednostima.

1. Zapiši z desetiško številko.

a) VII = 5+1+1 = 7
manjši desno → seštevaš

b) XIII = 10+1+1+1 = 13

c) LI = 50+1 = 51

d) LVII = 50+5+1+1 = 57

e) LXVI = 50+10+5+1 = 66

f) XXVI = 10+10+5+1 = 26

g) DCXV = 500+100+10+5 = 615

h) IV = 5−1 = 4
manjši levo → odšteješ

i) XIV = 10+4 = 14
5−1 = 4

j) XCIX = 90+9 = 99
100−10 10−1

k) CCXLIV = 100+100+40+4 = 244
50−10 5−1
100 100

I = 1	C = 100
V = 5	D = 500
X = 10	M = 1000
L = 50	

MANJŠI DESNO
sešteješ
MANJŠI LEVO
odšteješ

XL = 50 − 10 = 40
10 50 manjši levo

LX = 50 + 10 = 60
50 10 manjši desno

2. Zapiši z rimsko številko.

a) $6 = 5 + 1 = \underline{VI}$

I = 1	C = 100
V = 5	D = 500
X = 10	M = 1000
L = 50	

b) $17 = 10 + 5 + 1 + 1 = \underline{XVII}$

c) $23 = 10 + 10 + 1 + 1 + 1 = \underline{XXIII}$

d) $120 = 100 + 10 + 10 = \underline{CXX}$

e) $98 = 90 + 5 + 3 = (100 - 10) + 5 + 1 + 1 + 1 = \underline{XCVIII}$

90 zapišeš kot 100 - 10, ker lahko skupaj napišeš največ tri enake znake

$90 = \cancel{LXXXX}$ 4 enaki znaki skupaj ⟶ ne gre

f) $19 = 10 + 9 = 10 + (10 - 1) = \underline{XIX}$

g) $847 = 800 + 40 + 5 + 2 = \underline{DCCCXLVII}$

500+100+100+100 = DCCC; 50-10 = XL; 1+1 = II

znamza5si

h) $2909 = 2000 + 900 + 9 = \underline{MMCMIX}$

1000+1000; 1000-100; 10-1

i) $3592 = 3000 + 500 + 90 + 2 = \underline{MMMDXCII}$

1000+1000+1000; 100-10

j) $2963 = 2000 + 900 + 50 + 10 + 3 = \underline{MMCMLXIII}$

1000+1000; 1000-100; 1+1+1